

SZÍV ERNŐ

Ahogy Szép Ernőt elképzelem 1951-ben

Annyi mindent elképzeltem már, hóesést a nyárba, a temetőben járnai tanuló gyereket, némaságban a csakazértis szót, de hogy ezt is egy napon, mert kellett, volt kérés, fölhívás, hát, mit mondjak, mégsem lett könnyű. Nem is volt annyira nehéz, nem panaszkodom. Néztem a tételeket. Jó kis tételek. Vizsgázz, kamerád. Húzol, megnézed, olvasod. Az éhség. A félelem. A jeges szorongás. A kivetettség. Az a köd, az olyan köd, amiben már magunkat se látjuk, egy olyan gomolygás, amibe készséggel veszünk bele, és az úgynevezett belső tekintet is csak vakon hunyorog, akár a halni készülő lámpás. Ismerjük, ugye azokat a mozdulatokat, amikor a kapkodó kéz fillérek után kutat a kabátzsebekben. Amikor könyvlapok peregnek, hátha kiesik belőlük egy bankó. Kék, lila, barna pénzek, óriási számok. Billió, trillió. Ilyen infláció után?!, és ha kiesik?!, meg vagy te örülve, fiam. Szegénység, a legnagyobb szegénység az, hogy elhagynak. A legnagyobb szegénység, hogy nem tudják, ki vagy, nem tudják, mit értél, csak zavartan odahajolnak, bocsánat, nem értettem, mondja még egyszer a nevét, bácsi. Aha, sajnálom nem ismerős. Szép?! Kellene ismerni?

Passzé, kislány, passzé.

Nahát, Budapest Újlipót városrészében volt egy Molnár kifőzde. Úgy nevezett finom főzelékek kirakata. Borsó, fasírt, vékony derekú kolbászok, cvekedlik, nokedlik fürdőzése piros pörköltlében, csalamádé. Ismertem egy szerkesztőt, aki nem hajlandó sárgaborsó-főzeléket enni, azóta, amióta innen, a viszonylag sokat védett Újlipótból mégis csak el kellett utazni egy olyan helyre, ahol az volt a cél... Nem. Nem és nem! Ordította később.

Nem eszem több sárgaborsót, ha beledöglök, akkor se!

Úgy hát ebbe a Molnár kifőzdébe járt Szép Ernő, író, aki régóta keserűt harákkolt, nyomta már, nem fürösztötte a szívét a vér, és pirosította homlokát a láz, és addigra, vagyis a Rajk-per utánra milyen kicsi lett, és aztán még kisebb, és már húzta a lábát is, sánta a nadrágom, lesántult. Nehezebb volt a köhögése, mint ő maga. Mielőtt elindult volna, szokása szerint megfőzött egy vagy két tojást otthon, a sparhelten. Megpucolta őket, kicsit nehéz volt, remegtek az ő sanzonos, kártyás ujjai. Ha volt papírzacskó, volt. Ha nem, akkor nem. A tojásokat a kabátja zsebében elhelyezte. A Molnár kifőzdében megvette a főzeléket, rárakta a tojásokat. Fejedelmi, nem? Hogy mondja, kedvesem? Rakják még, bácsi? Nem, nem, elég lesz. De mondott valamit, nem? Hogy végül is harminc évig laktam a szigeten. Harminc. De nem ezt mondta, bácsi! Azt mondtam, hogy szép.

Szép a főzelék színe. Hogy hullámszik. Szépen ring rajta a tojás. Nagyon éhes vagyok, még szép. Beteg vagyok. Meg fogok halni. Szép az is. Nem? Szép az is, ha már nincsen az ember. Voltam. Milyen szép.